

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre ———— 3.—	Negyedévre ———— 3.60
Félévre ———— 6.—	Félévre ———— 7.—
Egész évre ———— 12.—	Egész évre ———— 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.
Apró hirdetések ára: egy sor 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

A legkitünőbb üzlet.

Budapest, július 25.

A legkitünőbb üzlet ma Magyarországon, ha valaki elsősorban Budapesten, vagy másodsorban a vidék népesebb városai egyikében egy személyjogi gyógyszer-tár megnyitására kap a belügyminiszteriumtól engedelmet, vagyis jogosítványt s rövid idő múltán azt eladja. Ezt az állításunkat bizonyítja az alábbi a budapesti napilapokban szerényen meghuzódó híreke is.

«Nemrég kelt el a kerepesi-ut 12. sz. alatti reáljogi gyógyszer-tár 280.000 koronáért, a külső váci-ut 70. sz. alatti személyjogi gyógytár 160.000 koronáért, máris egy új személyjogi gyógytár eladásáról kell beszámolnunk. Főnaggy József a Károly-körut és Dob-utca sarkán lévő «Diána»-hoz címzett személyjogi gyógyszer-tárát eladta Erényi Bélának 240.000 korona készpénzért. Ezt a jogot tulajdonosa 1895-ben nyerte, a gyógyszer-tár felállítását, azt hiszem, nem került többé 40.000 koronánál, tehát kilenc év leforgása alatt 200.000 koronát nyert a jogadományozással kerek számban, azt hiszem ilyen eredménnyel teljesen meg lehet valaki elégedve és ezek után, reményem, nem kér többé új jogot.»

Nem kér többet új jogot? Már kérjük alázatossággal, ki áll azért jót, hogy ha valaki egyszer ilyen kitünő üzletet csinált a patikajog megszerzésével, azután annak elárulásával, hogy meg ne próbálja ezt az üzletet még egyszer megismételni. Mert mi kell ahhoz manapság, hogy valaki személyjogi gyógyszer-tárt szerezhesen s azt több százezer korona nyereségekkel eladhassa? Kell először gyógyszerész-oklevél. Ez van ma — sokat nem mondunk — legalább ötezer embernek Magyarországon. Másodsor kell, hogy az a gyógyszerész-oklevéllel bíró ember vagy olyan jó családból származzon, vagy olyan jó familiába házasodjék, amely szintén jó viszonyban van — akár politikai, akár egyéb okoknál fogva — a kormányval, illetve belügyminiszteriummal. Ha ez az utóbbi feltétel megvan, akkor biztos a személyre szóló gyógyszer-tárjogositvány elnyerése, amint azt a legutóbb három évtized ragyogó példákkal beigazolja. Hiszen tudunk egy igen nagy délvidéki várost, ahol az összes gyógyszer-tárakat, szám szerint hetet, mind egy ilyen a kormányval jó viszonyban álló familia tagjai nyerték el. A fiuk egy-egy patikát kaptak belügyminiszteri engedéllyel örökségül, a leányok szintén egy-egy gyógyszer-tárt hozományul. Ment ez a multban szépen és úgy látszik — megy a jelenben is — mint a karikaacsapás.

Mi a magunk részéről egyáltalán nem találunk semmi kifogásolni valót abban, ha valaki családjának egyes tagjait, hozzátartozóit, ha mindjárt egy gyógyszer-tári jog megszerzésével is anyagilag boldogítani igyekszik. Hiszen utóvégre a legelsőrendű családapai kötelesség, hogy

valaki gyermekeiről gondoskodjék. Ismételjük, nem találunk ebben kifogásolni valót mindaddig, míg az ilyen patikajoggal történő családboldogítás a közérdekbe nem ütközik. A közérdekbe s azoknak az okleveles gyógyszerészeknek érdekébe — akik lehetnek szintén vagy kétszázán — de akik nem tartózkodhatnak a fent körülírt jó családok kötelekébe, sohasem juthatnak gyógyszer-tári engedélyhez s oklevelük dacára, mint gyógyszerészeknek kell végig nyomorogniok az életet, vagy megöszülniök a közhivatalok irnoki osztályai mellett. Azért immár elérkezett a tizenkettedik órája annak, hogy a politikai szolgálatok megjutalmazására való patika-adományozási rendszernek utja vágassék, mert az hovatovább, míg egyeseknek meg nem szolgált, ki nem érdemelt nagy hasznot biztosít, addig mások jogos érvényesülésének utját vágja, sőt határozottan kárára van a közegészségügynek.

Igenis, kárára van a közegészségügynek. Ahol ugyanis egy ilyen személyjogi gyógyszer-tár egy protekciós gyógyszerész javára létesült, ott — közegészségügyi szempontból legyen bár szükség újabb és újabb gyógyszer-tárakra — azokat nem engedélyezik, azok engedélyezését egyszerűen megakadályozzák azok a protegáló nagyhatalmak, melyek kegyeltjükknek az engedélyt kieszközölvén, nem akarják annak nyakára idézni a konkurrencia veszedelmét. Hiszen ha elszaporodnának a személyjogi gyógyszer-tárak, bizony akkor egy-egy ilyen gyógyszer-táron nem lehetne vagy százezer forint haszonnal tudni. De hogy a számok beszéljenek, nézzük csak Budapestet. Ennek a nyolcszázezer főnyi lakosságu fővárosnak csak minden tizenegyezer lelkére esik egy-egy gyógyszer-tár. A közelben, Budafokon már 7223 lélekre esik egy, Besztercebányán pedig 9264 lélekre három patika. Budapesten a most meglévő hetven és egynéhány patika helyett legalább is kétszáznegyven-ötven gyógyszer-tárra volna szükség már közegészségi szempontból is, de az újabb gyógyszer-tárak létesülését, illetve engedélyezését megakadályozzák a gyógyszer-tárlajdonosok, nehogy az óriási forgalomtól, az ezzel járó aránytalan nagy haszontól — esetleg a patika-eladásból eredő hirtelen megrögző pénzeseződéstől elessenek. Az okleveles gyógyszerészek pedig folytathatják jogtalan mellőztetésük miatt tovább is jajveszékésüket, nem hallják azt meg még a gyógyszerészeti szaklapok sem, nemhogy a nagyméltóságu belügyminiszter ur meghallaná.

Ennek az állapotnak azonban kell, hogy már egyszer vége legyen. Az ország nagyszámu sanyalódó okleveles patikanélküli gyógyszerésze megérdemli, hogy szorgalma, tapasztalati tudása méltányoltassék s hogy azokat, akik a gyógyszerészeti pályára lépnek, biztassa az a remény is, hogy nemcsak mások rabszolgái lesznek egy egész életen át, hanem elérhetnek szakmájuk-

ban az önállósághoz is. Hogy pedig ez bekövetkezzék, magának a kormánynak, vagy ha ez nem teszi, a törvényhozásnak kell utját vágnia a protekciós patikajogi adományozásnak és a patika-kseftelésnek.

Uj választások?

Budapest, július 25.

A képviselőház tagjait a kánikulai melegben mostelső sorban ez a két kérdés foglalkoztatja, hogy mikor kezdődik az országgyűlésnek várvavárt szünete s hogy igazak-e azok a híradások, melyek arról szólnak, hogy gróf Tisza István kormányelnök a képviselőházat októberben feloszlatja s ugyanekkor elrendeli az új választásokat.

Ami az országgyűlés szünetét illeti, az optimisták úgy vélekednek, hogy augusztus 5-éig vége lesz a költségvetési vitának s akkor nyomban megkezdődik a vakáció. Vannak azonban, akik kételkednek ennek a feltevésnek valószínűségében. Ezek felhozzák, hogy Széll Kálmán idejében megtörtént, hogy magát a belügyi tárcát két hónapig tárgyalták s majdnem ennyi idő telt el a földmívelésügyi költségvetés tárgyalásával. Különbben is sok képviselő van, akinek már a kénytelen mialt is okvetlen beszélnie kell s ezeket semmi módon sem lehet visszatartani. Realisabb számítás, hogy átlag véve minden tárcának a tárgyalására két napot szánnak. Eszerint a közbeeső várnapiakat leszámítva, augusztus 11-ikére remélik a költségvetés tárgyalásának a teljes befejezését. Az augusztus 11-iki terminusról azt beszéljük, hogy gróf Tisza miniszterelnök is ezt a terminust tekinti legvégsőnek. Abban az esetben, hogy ha a költségvetés tárgyalása tovább húzódnék, akkor egyáltalán le kellene mondani a nyári szünetről, mert egész sereg javaslat van, amit a kormány tárgyalhat, hogyha akar.

Ami az országgyűlés feloszlatásának kérdését illeti, az országos függetlenségi és 48-as Kossuth-párt dr. Nessi Pálnak, a párt jegyzőjének meghívására bizalmas értekezletet tartott a minap a pártkörnek Erzsébet-körúti helyiségében. Dr. Nessi Pál előadta, hogy megbízható forrásból nyert értesülése szerint Tiszának az a terve, hogy októberben feloszlatja a képviselőházat. — Tisza — ugymond — gyengének érzi magát az őszi kiegyezési kampány megkezdésére és attól fél, hogy a 14-ik paragraffussal való megkötése a vámszövetségnek a saját pártjában is nagy ellenáramlatot fog kelteni. Eppen azért elhatározta, hogy októberben megtartja az új választásokat és egyrészt a saját pártjából kibuktatja a megbízhatatlan képviselőket, másrészt pedig az ellenzéki pártokból ki akarja pusztítani azokat a képviselőket, akiknek harcos volta az utóbbi események szerepléséből ismeretes. El is készítet már egy listát, amelyen nyolcvan szabadelvű párti képviselő neve van előjegyezve. Nessi nem törődik ugyan azzal, hogy Tisza a saját pártjából kit akar kibuktatni, az már azonban szerinte fontos, hogy a kiegyezést a 14-ik szakasz alapján akarja a kormány Ausztriával megkötni. Ez ellen tenni kell. Azt indítványozta ennél fogva, huzzák ki a költségvetési vitát szeptemberig, akkor Tisza kénytelen lesz indennitást kérni, költségvetés nélkül pedig nem oszlathatja fel a képviselőházat. Nekik számítaniok kell a kiegyezési vitában a szabadelvű párt ama tagjaira, akiket Tisza ki akar buktatni és ezért meg kell akadályozni az országgyűlés feloszlatását. A jelenvolt képviselők nagy megütközéssel hallották a leleplezést. Első pillanatra arra gondoltak, hogy összeállnak és szeptemberig obstrukciót csinálnak, de csakhamar mást határoztak. — Nem hiszem, — mondotta Olay Lajos — hogy Tisza új választásokat csináljon. Nem hiszem, hogy Tisza

megszegné szavát és a választási reform nélkül felszólaltná a képviselőházat. Ugyanebben a nézetben volt Rátkay László is; így aztán az izgalom lecsillapodott.

A mi értesülésünk szerint a költségvetési javaslatnak s még néhány kisebb jelentőségű sürgős javaslatnak törvényhozási elintézése után az országgyűlés megkezdí nyári szünetét, már tudniillik ha ez a tárgyalás augusztus közepéig véget ér. Az országgyűlés feloszlásának dolga pedig egyelőre nincs terve véve, csak arra az esetre, ha az őszszel az ellenzék a kiméletet nem ismerő eszközökkel akarná a kormány javaslatának letárgyalását megakadályozni. Ezt különben maga gróf Tisza István is kijelentette ismételtén a képviselőházban.

Budapest, július 25.

A képviselőház július 26-án, kedden délelőtt 10 órakor ülést tart, melyen folytatják a *belügyi tárca* költségvetésének tárgyalását; tárgyalják továbbá a kereskedelmi tárca költségvetését és az azzal kapcsolatos miniszteri jelentéseket.

Tizenhat mentelmi ügy. A képviselőház mentelmi bizottsága folyó hó 28-án délután 4 órakor az I-ső osztályu teremben ülést tart, amelyen Abaffy Odón, Barabás Béla, Benedek János, Csávolszky Lajos, Hentaller Lajos, Ivánka Oszkár, báró Kaas Ivor, gróf Károlyi György, Nesi Pál, Sándor Pál, Serbán Miklós, Szederkényi Nándor, Telecsky Kristóf és Vészi József országgyűlési képviselők egyrendbeli, továbbá gróf Zichy Jenő orsz. képviselő kétrendbeli mentelmi ügyét tárgyalják.

A nagyváradi mandátum. A nagyváradi mandátum sorsa — mint onnét írják — máris nagy gondot okoz az ottani szabadelvű pártnak. A párt mindent elkövet arra nézve, hogy Tisza Kálmán örökét Barabás Bélától visszahódítsa. A szabadelvű párt most oly alkalmas jelölt után néz, akivel bizvást felveheti a nehéz küzdelmet. Első sorban *Hlatky* Endrét, a szabadelvű párt elnökét emlegetik, de most felmerült az a kombináció, hogy *Ritoók* Zsigmondot, a nagyváradi kir. tábla ősz elnökét léptetik fel, aki legközelebb nyugalmába vonul. *Ritoók* Zsigmond általános tiszteletnek örvendő Nagyváradon és a ref. egyházi életnek is egyik országos nevű vezérémbere. Az ő felléptetése sakkhuzás akar lenni a Bánffy-párt megalakulása ellen is.

A Cunard szerződés. Gróf Tisza István miniszterelnök mai napon mutatta be azt a szerződést, amelyet a kivándorlókat szállító fume-newyorki hajójáratok ügyében kötött a londoni *Cunard* Line hajóstársasággal. A szerződésnek alig van olyan pontja, amelyet a közönség nem ismerne. Mégis alighanem új rendelkezései a szerződésnek, melyek arra kötelezik a Cunard hajóstársaságot, hogy a *Fiumében felvett magyarországi utasokat az egész uton magyar élelmiszerekkel tartoznak ellátni*, hogy a hajókon legalább egy Fiumében kiképzett magyar hajóstisztet, a *kiszolgáló személyzet között pedig minél több magyarul tudót tartoznak alkalmazni*. Gazdasági szempontból méltánylandó az a rendelkezés is, amely arra kötelezi a Cunard hajóstársaságot, hogy a magyar kereskedelemügyi miniszter által feladott mintarúkküldeményeket ingyen tartozik Newyorkba szállítani.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, július 25

Alig harminc hónapja gyűlt egybe mára, hogy a kisebb tárcák költségvetését letárgyalják. A t. Ház ennek dacára a határozatképesség kérdésének felvetése nélkül tárgyalhatta le az *almani számvéviszék, a miniszterelnökség, az ő felsége személye körüli és a horvát-szlavon-dalmát miniszterium költségvetéseit* és megkezdhetette a *belügyi tárca* költségvetését.

A miniszterelnökség és a király személye körüli miniszterium költségvetésénél hosszabb vita volt és pedig az elsőnél *Illyés* Bálint emelt szót

a 48 és 49-es honvédek nyugdíj-ügye érdekében, mely felszólalását pártjának több tagja igyekezett támogatni, sőt maga a miniszterelnök is elismerte a kérelem jogosságát, csupán arra kérte a felszólalókat, hogy engedjenek neki a jövő évi költségvetésig időt a reformok eszközölésére, amibe az egész Ház örömmel egyezett bele.

Az ő felsége személye körüli miniszteriumnál *Rátkay* László és *Bedőházy* János tették szavát a legutóbbi időben gyakran előforduló kitüntetések, erős támadást intézve a kitüntetések ellen, úgy hogy gróf *Khuen-Héderváry* Károly kénytelen volt a megtámadottakat védelmébe vonni és kijelentette, hogy minden egyes kitüntetésért a kormány nyugodt lelkiismerettel vállalja a felelősségét.

A belügyi tárca költségvetését *Piukovich* József előadta, a Ház egyik igen szimpátiikus tagja ajánlotta szakavatott ismertetés kapcsán elfogadásra. A függetlenségi Kossuth-párt álláspontját *Szalay* László fejtette ki, kijelentve, hogy a jelenlegi kormány eddigi tevékenységéből a régi korrupciós korszak feléledésére lehet következtetni és ezért a költségvetést nem fogadja el. Szintén a függetlenségi párt részéről *Kelemen* Béla a csongrádmegyei szociális ügyeket tette szavát, orvoslást kérve a helytelen adóztatás miatt.

Ambár még többen vannak szólásra feljegyezve, a miniszterelnök még sem várta meg a vita végét, hanem Kelemen után szólásra állott fel. Tiltakozott *Szalay* azon vádjá ellen, mintha ő a korrupció szellemét akarná meghonosítani és egyenesen fel is kérte *Szalay* ezen kifejezésének visszavonására. Több fontos belügyi kérdésben nyilatkozott, végül pedig letette a Ház asztalára a kormánynak a kivándorlás érdekében a *Cunard* Line hajóstársasággal kötött szerződést, valamint bejelentette, hogy az 1905. évi választók névjegyzéke kiigazításának elhalasztása tárgyában benyújtott törvényjavaslatot, miután arra már szükség nincs, visszavonja.

Utána *Szalay* László személyes kérdésben visszavonta a korrupció vádját, mert konkrét bizonyítani nem tudná.

Azután elnök a vitát félbeszakítva, megállapította a holnapi ülés napirendjét.

Az ülés lefolyásáról szóló részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: *Jakabffy* Imre elnök.

Jegyzők: *Daróczy* Aladár, *Nyegre* László, *Sturmán* György.

Elnök az ülést megnyitva, hitelesített a múlt ülés jegyzőkönyvét, előterjeszti az irományokat.

Hegedűs Lóránt a pénzügyi bizottság előadója beterjeszti a bizottságnak három rendbeli jelentését.

Elnök: a jelentések kilognak nyomtatni, szétosztatni és a pénzügyi tárcával egyidejűleg tárgyalatni. Következik napirend szerint az *osztók államasulatoktól* felvett tíz millió korona előleg törlesztelen részének visszafizetéséről szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása, melynek megtörténtével a Ház azt elfogadja. Majd változatlanul megszavazza a Ház a számvéviszék és közigazgatási bíróság költségvetését.

A miniszterelnökség rendkívüli kiadásainál, a 48 és 49-es honvédek segélyezésére felvett 800.000 korona tételénél

Illyés Bálint: Meleg szavakban emlékezik meg a szabadságharc még élő rokkantjairól, akikről nem valami nagy jóakarattal gondoskodik a nemzet. Amíg mindenre jut a nagy költségvetésből, addig a szabadságharc lelkes bajnokainak megélhetése érdekében évek óta alig történt valami intézkedés. A most felvett 800.000 korona is kevés a még életben lévő tizenkétezer honvéd nyugdíjára és kéri úgy a miniszterelnököt, mint az egész Házat, hogy ne engedjék a sir széléhez közel álló harcosokat át a más világba azzal a tudattal, hogy a mostani nemzedék semmibe sem vette az ő küzdelmüket. Határozati javaslatot nyújt be az iránt, hogy a kormány utasítsa egy oly törvényjavaslat beterjesztésére, mely a honvédek nyugdíját telemeli, továbbá, amely a nyugdíjazási eljárást megváltoztatja. (Helyeslés a szélbalon.)

Madarász József: Pártolja *Illyés* határozati javaslatát és felkéri az egész Házat pártkülönbség nélkül, hogy ahhoz hozzájáruljon.

Barabás Béla: Kegyeletét óhajtja a múlt idők nagy bajnokai iránt leróni és kéri a kormányt, hogy az eddigi havi 6 korona segély 12 koronára emeltesse fel.

Rátkay László: A segélyeket az adóhivataloknál kell felvenni, ami sok esetben nagyon terhes az öreg honvédekre, mert több kilométer távolságra kell bemenni és mint tavaly megtörtént, egy honvéd utközben megfagyott. Kéri, hogy a nyugdíjak kifizetése könnyíttessék meg. (Helyeslés a szélbalon.)

Elnök a vitát bezárja.

Gróf *Tisza* István miniszterelnök osztozik *Illyés* Bálintnak a 48-as és 49-es honvédek iránt kifejezésre juttatott hálájában, amelyben az elsőből az utolsóig osztozik minden magyar ember. Beismeri, hogy a kérdéssel tüzetesen foglalkozni még ideje nem volt és így nem ismeri a nyugdíj kifizetésére vonatkozó szabályokat is, készségesen kilátásba helyezi tehát, hogy intézkedni fog oly szellemben, mint azt *Rátkay* kérte. (Helyeslés.) Az igazolást illetőleg szintén megígéri, hogy igyekezní fog egy oly módosítást teremteni, mely szerint az igazolás megkönnyíttetik. Oly esetben pedig, midőn a nyugdíjert folyamodó kétséget kizárólag nem tudná igazolósultságát igazolni, a bizottság terjeszse az ügyet végleges döntés céljából a miniszterelnök elé. (Helyeslés.) Miután ezen nyilatkozataiból is kitűnik, hogy a kérdést feltétlen jó akarral óhajtja kezelni, sőt az *Illyés*-féle határozati javaslat szellemével is egyetért, mégis kéri *Illyés*t, hogy határozati javaslatát vonja ezuttal vissza, nehogy oly színben tűnjön fel a dolog, mintha az országgyűlés a honvédekről megfélekedett volna. Igéri, hogy az 1905. évi költségvetés keretén belül másik javaslattal fog előállani, amely minden igényt ki fog elégíteni. (Zajos helyeslés.)

Illyés Bálint: A miniszterelnök kedvező ígéretében bízva, határozati javaslatát visszavonja.

A Ház ezután a tételt megszavazza.

Elnök: Következik

ő felsége személye körüli miniszterium

költségvetése.

Rátkay László a függetlenségi Kossuth-párt megbízásából indokolja a párt bizalmatlanságát a miniszterium jelenlegi vezetése iránt és a tételt nem szavazza meg.

Bedőházy János: Szomorú tanulság közéletünk viszonyairól, hogy csupa oly férfiak részesülnek kitüntetésben, akik azt meg nem érdemelték. Boldog, boldogtalan kap nemességet, rangot, méltóságot, rendjelet, pedig hogy miért, azt nem is lehet megindokolni. Kérde, miért kapott *Zilahi* Simon nemességet az ujságírás terén szerzett érdemeiért, holott csak expedialással foglalkozik. Miért kapott *Veigelsberg* Leo vaskoronarendet, a magyar ujságírás terén szerzett érdemeiért, holott német lapnál dolgozik, amely nem a magyar nemzeti eszmék szolgálatában áll. Bizalmatlan a miniszterium vezetője iránt és ezért a költségeket nem szavazza meg. (Zajos helyeslés a szélbalon.)

Elnök a vitát bezárja.

Khuen-Héderváry Károly személye körüli miniszter: Válaszol *Rátkay*nak a chlopyi hadparancs létrejötté miatt felhozott kifogásaira és bizonyítja, hogy a szabadelvű párt programja nincs ellentétben a királyi kéziratral. *Rátkay* László vádjával szemben hangsúlyozza, hogy ő maga is több ízben kérte már a parlamenti vizsgáló-bizottság jelentésének letárgyalását. A kitüntetésekkel illetőleg megengedi, hogy némely esetben visszavontatást szülhet az, hogy magyar ember nem magyar rendjelt nyer, de ennek oka az, hogy csak egy ilyen rendjel van. Igazat ad *Bedőházy*nak, hogy a kitüntetéseknek súlyt kell helyezni az etikai alapra, de viszont alig hiszi, hogy e tekintetben egyező vélemények jöhetnek létre és ezért meg kell bízni a kormányban, amely minden esetben elvállalja a felelősséget. A titkos tanácsosok esküjében nincs egyetlen oly szó sem, amely egy tisztességes magyar embert érzelmeiben sérthetne. Példa erre az a néhány titkos tanácsos, aki az ellenzék soráiban foglal helyet. Védelmébe veszi a *Pester Lloyd*ot. Ajánlja a költségvetés elfogadását. (Helyeslés a jobboldalon.) Elnök kérdésére a Ház többsége az ő felsége személye körüli, valamint a horvát miniszterium költségvetést elfogadja és elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után

Elnök az ülést újból megnyitja. Következik

a belügyminiszterium

költségvetése.

Piukovich József előadó részletesen indokolja a tárca egyes tétéleinél történt emeléseket és ajánlja a költségvetés elfogadását.

Szalay László: A függetlenségi párt megbízásából beszél és kijelenti, hogy a belügyi költségvetést sem általánosságban, sem részleteiben meg nem szavazza, mert a mostani kormány eddigi munkálkodásából is kitűnik, hogy a régi korrupciós rendszer újra ébredéséről van szó, sőt még nagyobb korrupcióra is van kilátás.

Kelemen Béla: Nem lát még semmit sem meg-

valósítva azon ígéretekből, melyeket a miniszterelnök a parlamenti béke helyreállításának ellenszolgáltatásul pártja vezérének a kisemberek megélhetése érdekében annak idején tett és így bizalmatlan a kormánnyal szemben, miért is a költségvetést nem fogadja el.

Tisza István miniszterelnök: A Kelemen által felhozott községi önállósítás megszüntetését nem eszközölheti, mert az husz évvel ezelőtt teljesen a törvény értelmében jött létre és megváltoztatni ezen állapotot csakis a községek lakóinak kérelmére lehet, már pedig úgy van értesülve, hogy ilyesmi azoknak eszébe sincsen és Kelemen mai felszólalásával, ennélgyva felesleges munkát végzett. Nem hagyhatja szó nélkül Szalay László azon kifejezését, hogy szóló a korrupció-szellemet akarja megvalósítani. Ez egy olyan alap-talan vád és gyanúsítás, amelynek bizonyítása mellett még árnyékot sem tudna felhozni Szalay. Reméli, hogy Szalay meg fogja magyarázni ezen kijelentését, mert ha nem, akkor sajnálná, de kénytelen kijelenteni, hogy csatlakozott Szalayban, akiről eddig azt hitte, hogy komoly ember és üres fecsegéseknek nem részese. A közegészségügy terén folyamathatott tett megakartatás nem az ügy rovására, hanem előnyére válik. Szeretett volna még számos más kérdésben nyilatkozni, amelyre észrevételeket tettek, de az idő rövidsége folytán csupán futólag teheti ezt. Eléremi, hogy a közigazgatás egyszerűsítése csalódást okozott, de ennek oka az, hogy az illetékes tényezők az egyszerűsítést csupán a felebarátok rovására, de nem a saját ügyükön könnyítésre eszközölték. Egyébként hivatkozik a rövid kormányzati idő alatt elrendelt másodlagos egyszerűsítésre, mint a kihágási büntetéspénzek kezelése, anyakönyvi és utlevél utasítás. A határrendészetet reformálni fogja és pedig akként, hogy ezek kezelésére első fokban a rendőri hatóságok lesznek illetékesek és az erre vonatkozó törvényt még az ősszel beterjeszti. Korábbi ígéretéhez képest beterjeszti a Cunard Line hajóársasággal kötött szerződés másolatát és bejelenti, hogy az 1905. évre érvényes választók névjegyzéke kiigazításának elhalasztását célzó korábban benyújtott törvényjavaslatot, miután az időközben feleslegessé vált, visszavonja. (Helyeslés a jobb-oldalon.)

Szalay László: Személyes kérdésben kijelenti, hogy bár előbbi bírálatán a miniszterelnök kijelentése után sem változtat, mégis a korrupció kifejezést mint a vita hevében kicsuszottat, visszavonja, mert bizonyítani sem tudja. (Helyeslés jobbfelől.)

E nők a vitát félbeszakítja, megállapítja a holnapi ülés napirendjét és a vitát fél 4-kor berekeszti.

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 25.

A Malacca-konfliktus hullámai lassan kezdenek elsimulni. Az angol kormány elfogadja azt az elégtételt, melyet az orosz kormány a Malacca-konfliktus elsimítása végett följánlott, de hogy újabb, a Malaccához hasonló esetek elő ne forduljanak, Anglia hadihajókat küldött a Vörös-tengerre, hogy kereskedelmi hajóit a bántalmazásoktól megóvja.

A Malacca-ügy után újabb konfliktusa támadt Németországnak Oroszországgal. Mint jelentették, az önkéntes orosz flotta föltartóztatta a Vörös-tengeren a *Skandia* német gőzöst, amelyet tegnap már szabadon is bocsátottak Németország erélyes tiltakozására.

A szárazföldi harctérről olyan hírek érkeznek, amelyek ha megerősítést nyernek, úgy az oroszok végzetes katasztrófa előtt állanak. Japán jelentések ugyanis — amelyek valódiságában nincs okunk kétkedni — arról adnak hírt, hogy az első japán hadosztály általános támadást intézett a 9. orosz hadosztály ellen s azt teljesen megverte. *Másféltzer orosz elesett* s a Liajong előtt állanak, ahonnan Mukden felé igyekeznek. Most már minden akciójukból arra következtethetünk, hogy a japánok meg akarják szállani az orosz vasutvonalat. Ez a kombináció ugyan tulmerésnek látszik, de a japán haderő csodás sikerei után most már a legveszedelmesebb vállalkozásukat sem fogadhatjuk pesszimisztikusan.

A harc tehát legközelebb Mukden körül és Mukden bírásáért fog folyni.

Mukden az orosz hadivonal gőpontja, alig 60 kilométernyire van Liaojangtól s ha a japánok elérik Mukdent, akkor sakkban tartják Liaojangot is s elvágják Kuropatkin a Karbin felé való visszavonulás útjától is, de döntő csapást mérhetnek Kuropatkin hadosztályára is, ami az

oroszokra a végső katasztrófa következményeivel járna.

Lejebb délre Oku s Nodzu csapatai is veszedelmes szituációkat teremhetnek Kuropatkin hadállására s nem lehetetlen, hogy a közel jövőben az orosz haderő végzetes események előtt áll.

Mai jelentéseink a következők:

Egy angol hajó elsüllyesztése.

Tokio, július 25.

(Reuter.) A vladivosztoki hajóraj tegnap Itok mellett egy angol hadihajót elsüllyesztett. A legénység egy külön hajón Yokohamába érkezett. A legénységet az oroszok visszatartották. Ardona nevű angol gőzös tegnap ideérkezett. A Nilus nevű hadihajó a lefoglalt hajó mellett őrizetre maradt.

Niucsvang kiürítése.

London, július 25.

Kuropatkin rendeletére az oroszok Niucsvangot kiürítik. Az orosz pályaúdvár Niucsvangban leégett.

A szárazföldi harc.

Szentpétervár, július 25.

Szaharov tábornok jelenti a vezérkarnak: A Taicsiho bal partján lévő Ponzibu vidékén a japán előőrs csapatai vannak, számszerint két zászlóalj gépfegyverekkel ellátva. Ezek mögött Szihojapu és Fandzjoapudzi irányában jelentékeny ellenséges gyolagság áll 30 ágyával.

Szentpétervár, július 25.

Itt azt híresztelik, hogy Heckelmann tábornok megütöközt Kuroki jobbszárnyával és nagy veszteségeket okozott a japánoknak. Az ütközet kimenetéről még nem érkezett jelentés.

Szentpétervár, július 24.

Kuropatkin tábornoknak Miklós cárhoz intézett 22-iki távirata a következőket tartalmazza: A dél-arcélen és a liaojangi uton minden nyugodt és nem észlelhető változás. 27-én rendeletemre Tkavuaától előrenyomulás történt kelet felé és az india-pudzi ut mentén és dél felé a Lange folyó völgye mentén, Szuijapindza irányában. Amikor a nevezett pontokat elérték, 22-én átkutatták a vidéket és az ellenséget kis csapatokkal nyugtalanították. 22-én kezdődött a második előrevonulás. Az előőrsök megerősítéseik felé a Makumendától keletre lévő hegyekbe vonultak vissza a Lanholint szorosba vivő uthoz. Délétől féltíz órákor megkezdte ütegünk a tüzelést a szorosra. Erre századaink megindultak és a széles ut mentén három-négy kilométernyire vonultak előre, anélkül, hogy ellenségre akadtak volna. Ma délutánig egyéb jelentést nem kaptam. 21-én az ellenség három zászlóaljjal szállotta meg Sziaoszürt, honnan előőrsöket küldött ki a Taicsiho balpartja mentén. Vasárnap amidőn sebesülteinket szállították, a szállítókat a Taicsiho völgyében elvonulva, a folyó balpartjáról, valószínűleg tunguzok, meglövéldözték, anélkül azonban, hogy kárt okoztak volna. A beigészülő csapat Vörös keresztet lobogó alatt vonul.

Mukden felé.

Berlin, július 25.

Tokióból táviratozzák, hogy az első japán hadsereg e hó 18-án általános támadást intézett a 9. orosz hadosztályra, amelyet teljesen megvert. Az oroszok részén 1400 volt a halottak és sebesültek száma. Másnap a japánok nagy erőfeszítés után bevették az oroszoknak a Lanfolyó mentén levő erős hadállásait. A japánok most Liaojang előtt állanak, ahonnan az orosz csapatok Mukden felé vonulnak vissza. Mukdenbe megérkezett egy új segítő hadtest.

A vladivosztoki hajóraj.

Köln, július 25.

A «Kölnische Zeitung» jelenti Tokióból tegnapi kelettel: A vladivosztoki hajóhad három cirkálóját és egy szállítóhajóját ma Yokohámától délre pillantották meg. Ugyanez a lap azt jelenti Tokióból, hogy a német császárnak a Wyborg-ezredhez intézett táviratát néhány lap kedvezőtlenül bírálja, de általában azt személyes udvariasságnak tekintik.

Az orosz önkéntes hajóhad jellege.

London, július 25.

Alexis nagyherceg elnöklésével tegnap tanácskozás volt, amelyen Sándor nagyherceg, Lamsdorff gróf, Avellan ellentengernagy és a tengerészet más magasrangú tisztjei vettek részt. Az orosz önkéntes hajóhad hajóinak irreguláris voltára vonatkozó angol jegyzék jogosultságát oly értelemben elismerték, hogy a gyűlés ama nézetének adott kifejezést, hogy az önkéntes hajóhad mostani jellege nemzetközi jogi szempontból nincs kellő pontossággal meghatározva, hogy jogosulttá tenné a hajók átkutatását és lefoglalását. Oroszország törekedvén fentartani barátságos nemzetközi jogi viszonyait, megvonja az önkéntes hajóhad hajóitól az átkutatás és lefoglalás jogát.

Suez, július 25.

(Reuter.) Azt híresztelik, hogy a helyi orosz konzul egy egyiptomi társasággal tárgyal gőzösbérlés iránt, mely sz önkéntes hajóhad hajóinak az orosz kormány táviratait kézbesítené, melyekkel állítólag a hajók utasítását nyernek a Vörös-tenger azonnal való elhagyására.

Ujabb japán győzelem.

Tienszin, július 25.

Niucsvangi távirat szerint szombaton a Niucsvangtól hat mértföldre levő Taszujtongnál a japánokra nézve kedvező eredményű ütközet volt, mely alkalommal az oroszok hir szerint 700 embert vesztek. A japánok lassan közelnek Niucsvanghoz, ahol is ezért nagy az izgatottság.

Lefoglalt japán posta.

Páris, július 25.

Haiphongból jelentik, hogy az indo-kínai francia hatóságok lefoglalták a japán postát, amelyből kiderült, hogy a japánok Pincepagodában csapatokat szállítanak partra. A jelentések felsorolják az egyes falvakat, amelyekből az eleséget rekvirálják s megjelölik egyenként, hogy mely helység hány zsák rizst képes adni és mennyi kultit tud a japánoknak szolgáltatni. Az előre megállapított terv szerint a japánok Haiphongba jutottak, anélkül, hogy francia csapatokkal találkoztak volna. A japánok nagy titokban hajtották végre tervüket és csak véletlenül történt, hogy az egész kitudódott.

Vészhirek Kinából.

Páris, július 25.

Az utolsó keletázsiai posta, amely most érkezett meg, nagyon veszedelmesnek mondja a hangulatot Kinában. Egy katonai utas hírül hozta, hogy az egész kínai birodalomban aggasztó mozgalmak tüneteinek jelentkeznek. Japán emisszionáriusok bejárák az országot és izgatják a lakosságot az európai barbárok ellen; felszólítják őket, hogy szövetkezzenek Japánnal, az európaiak szolgálatában álló kínaiakat pedig tüzelik, hogy fogjanak fegyvert leigázzák ellen. A helyzet annyira veszedelmessé vált, hogy a francia hatóságok Hanisba táviratoztak és segítségül kérték az ott állomásozó zászlóaljat. A kínai anyacsászárné elrendelte, hogy az 1900-ban elesett kínai tisztek emlékére építsenek új templomot. Indo-Kinában még nem závarták meg a nyugalmat, de a veszedelem fenyegető.

Az orosz-angol konfliktus.

Aden, július 25.

(Reuter.) A Peninsular and Oriental Line Marmora nevű gőzöse a Petersburgtól elfogott Malakka utasával ideérkezett.

London, július 25.

A Reuter-ügynökség jelenti Pétervárról: A Malakkát Algírban az orosz és az angol konzul fogadja és ama nyilatkozat megtörténte után, hogy a Malakkán lévő hadikészlet az angol kormány számára meg Hongkongba, az angol konzulnak adják át.

Anna napja.

Budapest, július 25.

Holnap lesz Anna napja. A forró, már rég nem tapasztalt kanikulai hőség dacára a nyár lehanyatlóban. Az életadó magot nem termelt vetéstáblák helyett a tarlók, a piros pipacsvirágok helyett a perzselt fűszálak mindenütt. Még augusztus közepéig ha megynk s akkor azután hivatalosan is vége lesz a buzaszemet, szőlőgerezget érlelő — most igazab-

ban hervasztó — nyárnak. A tulajdonképpeni nyári fürdőszézon, az már Anna napjával véget ér. Az *Annák, Ninák, Nicusok, Nancsik, Ancsurkák, Pannik és Pannák* ugyanis holnap, július 26-án tartják széles a világon — ahol csak a Gergely-féle naptárt használják — névünnepeket. Nálunk Magyarországon különösen kegyelettel, szeretettel és jókedvvel ülik meg e napot. Alig van fürdőhely, ahol az *Annák* tiszteletére *Anna*-bált ne rendeznének; a vidéki városokban pedig a *Ninák* vagy a mandolaszemű, hamis *Nicusok* ablakai alatt úgy hajnaltájban felhangzik a muzsika méla akkordja s huzza a cigány, hogy szinte a hurja szakad bele:

Képeddel alszom el,
Képeddel ébredek...

De hát ezer esztendő óta nincs is annyi szép *Anna* a világon, mint a szépleánytermő Magyarországon. Azért is halmozzák el őket annyi kedveskedő névvel. *Annának* csak az igazán komoly leányokat nevezik. *Ninák* már azok a mandula- vagy buzavirág-szemű gyerekek, akiknek a lelke olyan hamis, mint a Balaton vize: nem tudhatni, mikor sodorja a legényt veszedelembé. *Nicusok* azok a pajzán kedvű, aranyos bakfisok, akik már hosszú ruhában járnak ugyan, de az még annyira szokatlan nekik, hogy minduntalan megbotlanak annak redőiben. Akik szörnyen haragúsznak, ha nem veszik őket nagy leányszámba, de akik már a másik percben oly édesen kacagnak, hogy azt hallva, cukor nélkül édes lesz az oszonna-kávés s gyerek legyen a talpán, akinek szive e kacagás hallatára fel nem olvad. A *Nancsik* férjnél levő harmincas asszonyok, akik a *Nina* és *Nica* elnevezésén már túl vannak s akiket ebéd után úgy szólítanak meg nem éppen udvarias férjeik:

— Nancsi! Hozd be a fekete-kávém.

Az *Ancsurkák* az égő fekete szemű oláh fáták közt találjuk meg; a *Pannik* meg ott a magyar Alföldön, azok a szép bogárszemű lányok, akikről aratáskor így szól az epedő nóta:

„A szögedi rapos szücsnél varratam a subámat,
Panni te!
Szivem Panni, eszem azt a pici piros zuzzadát!»

A *Pannák* már édes menyecskék, akik ezeken a meleg nyári napokon az ebédet viszik az «embőr» után, aki a masinába «raki» a kékét, de akik olyankor durcáskodnak is, mint a nóta mondja:

«Haragszik a szivem Panna,
— Uccu te!
Csókot hej, most dehogya anna!»

Az *Anna*-nap mulatságok között valamikor nagyon híresek voltak a császárfürdői *Anna*-bálok, melyeket az ötvenes években a néhai jó *Balázs* Sándor és a Beeskereken kerekén vidám *Lauka* Gusztáv bátyánk rendeztek, valamint a balatonfüredi *Anna*-bálok, amelyek ismét fényesen divatba jöttek, amint az ide *Anna*-bál is be fogja bizonyítani.

Végül megemlékezünk az *Annák* védőszentjéről is, aki nem más, mint szent *Anna*. szent *Joachim* felesége és *Mária* anyja, aki házassága huszadik évében adott életet a Megváltó édes anyjának s azért emlékezete nem a bánat, hanem az öröm napja.

Van nekünk egy közmondásunk is, melyet akkor mondunk a menyecskékre, mikor azoknak ugynevezett «nagykedvük» van. Ez a közmondás:

— A feleségem feltette a szent *Anna* kontyát.

E közmondás használása után azonban rendszeren házi zivatar következik be az asszonyi szemek vilámlásával, könyesövel, azért tanácsos azt minél ritkábban használni s azért csak maradjunk meg ma és mindenkor ennél a felköszöntőnél:

— Éljenek az *Annák!*

r. a.

NAPIHIREK.

Budapest, július 25.

— (Időjárás.) A La Manche-csatorna felett a depresszió kifejlődött, a magas nyomás pedig délkeletet borítja. Európa nyugati részeiben kisebb mennyiségű, de kiterjedt esők voltak és a hőmérséklet is csökkent.

Hazánkban csupán délen, Bavaniste környékén, hol jég is esett, volt mérhető csapadék. Az időjárásban különben lényeges változás nem fordult elő.

Jóslat.

Nyugat felől zivataros esők és a hőség csökkenése várható.

Hőmérséklet: + 32,4 C. fok.

— (Zichy Mihály nagybetege.) Szentpétervárról táviratozzák: *Zichy* Mihály festőművész Peterhofban veszedelmesen megbetegedett; életét nem fenyegeti ugyan közvetlen veszedelem, de az orvosok a művész nagy kora miatt — *Zichy* Mihály most 78 éves — mégis nagyon aggodnak miatta.

— (Az amerikai hajóraj Fiumében.) Fiuméből táviratozzák nekünk: Az amerikai hadihajóraj, melynek megérkezését a délelőtti órákra várták, már hajnali félőtkor befutott a külső kikötőbe, melynek a révhátóság részéről előre kijelölt helyein horgonyt vetett. A hajóraj, melynek *Barker* ellentengernagy a parancsnoka, a következő hét páncélosból áll: 1. *Kearsarge*, 11.700 tonnás, 586 emberrel, parancsnoka *Roegers* kapitány; 2. *Maine*, 12.500 tonnás, 546 emberrel, parancsnoka *Leutza* kapitány; 3. *Illinois*, 11.366 tonnás, 536 emberrel, parancsnoka *Bradford* kapitány; 4. *Alabama*, 11.366 tonnás, 536 emberrel, parancsnoka *Davis* kapitány; 5. *Jowa*, 11.520 tonnás, 510 emberrel, parancsnoka *Mansfield* kapitány; 6. *Missouri*, 12.500 tonnás, 546 emberrel, parancsnoka *Cawles* kapitány és 7. *Mayflower* admirályacht, 2690 tonnás, 270 emberrel, parancsnoka *Gleaves* hadnagy. A várost, amelynek középületein amerikai, magyar és flumei lobogók lengenek, az idegenek egészen elárasztották. *Barker* ellentengernagy a flotta admirálisa délelőtti féltenegy óraker törzskarával és a hajóparancsnokokkal tisztelgő látogatást tett báró *Roszner* Ervin kir. kormányzóknál. Báró *Roszner* és felesége, született *Forgách* *Klotild* grófnő, a vendégek kiváló megalégedésére látták el a házigazda szerepét. Az amerikai hajóosztások a kormányzói palota előcsarnokában le is fényképeztették magukat. A kormányzó ma délután 5 óraker viszonzozza a látogatást. A kormányzó holnap fényes ünnepélyre, melyet az amerikai hadiflotta flumei tartózkodása alkalmával rendez, nagy előkészületeket tettek s a kormányzói palota — gyönyörű kivilágítással és zászlódiszben — színhelye lesz a hagyományos magyar vendégszeretetnek.

— (A szász trónörökös a Tátrában.) Megirtuk, hogy a szász trónörökös gyermekeivel Tátrafüreden tartózkodik és sok kirándulást tesz a környéken. A trónörökös annyira elragadta a Táttra szépsége a zöldtői kirándulás után, hogy elhatározta, hogy a jövő hét valamelyik napján meglátogatja a szomszédos Gömör vármegye nevezettségét és pedig a remek fekvésű sztracernai völgyet és a dobsinai jégbarlangot. A trónörökös tiszteletére ez alkalommal egy teljesen zártkörű nyári korcsolyázást rendeznek.

— (Izabella főhercegnő kalandja.) A M. T. I. pozsonyi távirat alakjában a következő cáfolatot közli: Mértékadó helyről annak kijelentésére nyertünk felhatalmazást, hogy egyáltalán nem felel meg a valóságnak a több laptól hozott ama hír, hogy *Izabella* főhercegnő ő fenségét Tátrafüreden kocsikázás közben baleset érte.

— (Mikor lesz eső?) *Meteor*, a kiváló időjós legújabb jóvondolése szerint július 28-ika körül nagyobb mérvű esőzések várhatók. Tehát még három-négy napig izzadhatunk s ronthatjuk tudónket a porral telített levegővel. Ha ugyan *Meteor* napfoltjai nem voltak ezuttal csalókák s a régen várva-várt s többszörösen megjövendőlt esőzés megint csak nem következik be.

— (Orosz nagyherceg a magyar honvédségben.) *Alexis* orosz nagyherceget, aki mostanáig a 39. gyalogezredben mint főhadnagy szolgált, a király — mint a hivatalos lap mai száma közli — a magyar honvédség tényleges állományába helyezte át.

— (Arató-ünnep Darányi Ignác birtokán.) Tassról jelentik, hogy *Darányi* Ignác Tass község mellett levő birtokán, Pusztaszentgyörgyön, szép és rendkívül kedves arató-ünnep folyt le. Az aratás befejezése után összegyűltek *Darányi* aratói s ékes rigmusokban, hálálkodó szavakkal

köszöntötték fel a népszerű földesurat, aki az arató-ünnepet, ezt a régi, patriarkális szokást, mely a magyar gazdát és munkásait a szeretet szálaival fűzi össze, újból életre keltette. Azután az aratók gazdag lakomához ültek s cigányzene mellett folyt a tánc és nótázás késő éjfélig.

— (Száznegyvenezer ember sztrájkja.)

Chicagóból táviratozzák: A sztrájkoló vágóhídi munkások számát 54.000-re, a rokonüzemek sztrájkoló munkásainak számát, kik hétfőn hagyják abba a munkát 35.000-re és a többi sztrájkolók számát 52.000-re becsülik.

— (Végzetes bikaviadal.) San-Sebastianból táviratozzák: A mai bika-tigrisviaskodáson a két dulakedő állat egy páholyba tört be. A nézőket nagy rémület fogta el s rohanva menekültek. Az örök a tigrisre lőttek. Néhány golyó nézőket talált, többek között a szenátus másodelnökét, *Pidal* marquist, továbbá *Urquio* marquist és egy francia utast.

— (Csendőr az oltár előtt.) A napokban esküvő volt egyik szomszédos községben. A templom a rogyásig megtelt a násznéppel és nézőkkel. Az ifjú pár boldogan várta a pap áldását. Amikor a lelkész összeadta a fiatalokat, hirtelen kavargás, moraj támadt az oltár körül... Odakint a templom előtt beszélgetett a nézőközönség:

— Miért viszi el a csendőr?

— Mit vétett az a lány?

— Oh, a boldogtalan teremtés! Az oltár előtt viszi el a csendőr!

— Bizonyosan nagy bünt követett el!

— De éppen most, az oltár előtt viszik el? Ugyan miért lehet ez? — tudakolták.

Egy ráncosképtű, vén anyóka oda fordult a szűgökhöz s titokzatosan mondta:

— En tudom, hogy miért viszi el a csendőr.

— Miért?

— Mondja? — s megrohanták a kérdésekkel.

Az anyóka mosolygott.

— No, — mert a csendőr a vőlegénye.

— (A kazáni szentkép tolvaját elfogták.) A kazáni rendőrség, mint Szentpétervárról jelentik elfogta a kazáni szentkép tolvaját. A képen volt drágakövek közül többet megtaláltak a tolvajnál, aki rovott előéletű kazáni polgár.

— (Tüzek.) *Marosvásárhelyről* jelentik: *Somosd* marostordamegyei község tegnap óta lángban áll. Az összes házak porrá égnek, mert teljes a vízhiány. *Marosvásárhelyről* segítségre ment a csendőrség, rendőrség és tűzoltóság, de tetlenül kell néznie a pusztulást.

Bécsből táviratozzák: Tegnap a Praterben mező-égés keletkezett, mely mintegy 60.000 négyzetméternyi területre harapódzott el, de sikerült eloltani. Egyéb helyeken is keletkezett a nap folyamán mezőtűz.

Tordáról jelentik: *Magyar-Peterden* a görög keleti egyház erdejében huszonöt hold erdő leégett. A lakosság a tüzet két órai munka után lokalizálta. A kárt 5000 koronára becsülik. *Bisztra* község erdejében szintén leégett harminc hold. A kár 16.000 korona. Mindkét tűz gondatlanságból eldobott gyutától keletkezett. Tegnap délen nagy zivatar volt, több villámverzettkbe a villám lecsapott és a telefonvezetékek tegnap egész nap nem funkcionáltak.

— (Vasuti kedvezmény a Fiumén át kivándorlóknak.) A kereskedelmi minisztérium a Fiumén át Amerikába kivándorlók részére az államvasutak összes vonalain 50 százalékos mérséklést engedélyezett, azonban csak abban az esetben, ha legalább tizen együttesen utaznak és váltanak közvetlen harmadosztályú menetjegyet Fiuméig. A vasuti pénztárnál az utlevelet és a negyven koronáról szóló magyar-amerikai ideiglenes hajójegyet kell bemutatni. Ez utóbbiak a hajóstársaság budapesti közép-ponti irodájában (IV., Vigadó-tér 1.), vagy a minden vármegyében kinevezett kivándorlási meghatalmazottánál a negyven korona előzetes beküldése mellett kaphatók, ahol a hajójáratokra vonatkozó egyéb fölvilágosítással is szolgálnak.

— (Hastifusz Aradon.) *Aradi* tudósítónk jelenti: A nagy hőség, a szárazság járványa: a *hastifusz* kezd veszedelmesen terjedni Aradon. Még nincs ugyan járványos jellege, de a betegek száma s közülök többnek lefolyása a legkomolyabb intézkedéseket tette szükségessé. A város orvosi hivatala eddig hivatalosan ugyan csak tíz tifuszos betegről tud; ennyi lett bejelentve. Hitelt érdemlő verziók szerint azonban a tifuszos betegek száma legalább ötször-hat-

szor annyi, A járváynak tegnap egyszerre két halottja volt. *Morgenstern* Gyula fogorvos felesége, aki hat sendületlen árvát hagyott maga után és *Peusz* Mór ecetgyáros tizenhat éves leánya, Margit aki most végezte a felsőbb leányiskola ötödik osztályát. A hagymáz mindkét beteggel két nap alatt végzett.

— (A Beketow-cirkuszról.) Estéről-estére sűrű közönség előtt perdül le a városligeti Beketow-cirkusz új műsora, melynek számai egytől-egyig nagy érdeklődéssel bilincselik le a közönséget. A főbb számok a következők: *Uj! 3 Powell*, a világ legjobb műlovarjai, 2 hölgy, 1 ur, az ő fenomenális mutatványokkal lovon. *Uj! Louise és Margaritha Cotrell*, kiváló hölgy-zsokék. *Uj! Mlle Gusta de Bottoni*, kitűnő iskola- és ugráló-lovarnő. *Uj! 3 kínai Benitos*, az ő gimnasztikai mutatványokkal. *Uj! The Howart Nielsens*, eredeti zenebohóc és bohóc. *Talcp és Manolo* urak, kiváló batoude-ugrók 10 lovon és az óriási elefánton át. *Uj! Trio Neumen*, négyszeres nyújtó a levegőben. *Uj! Miss Marquis*, az ő idomított 6 dupla ponnijával. Ezenkívül a legjobb iskola- és szabadlovak lovaglása és elővezetése, valamint elsőrendű mutatványok és különlegességek föllépése.

— (Elgázolások.) Tegnap a Lónyay-utcában Kiss Ferencné született Varga Julia hatvan éves mosónő átkart menni az utca közepén. Eppen akkor robbant arra a 466 számú villamos kocsi. A kocsi vezető csengett, fékezett is, de Kissné nem hallotta, mert süket volt. Így a villamos alá került. Amikor kihúzták alóla, meghalt. A szerencsétlen, mint a vizsgálat megállapította, saját vigyázatlanságából került a villamos alá. — Tegnap a városi villamos vasút végállomásán egy villamos elütötte Lieber György villamos kocsi vezetőjét, akinek a jobb lábán ment keresztül a kocsi. Sebeit a Rókusban kötötték be.

— (Vasárnapi krónika.) Régióta nem volt olyan véres a vasárnap éjszaka, mint tegnap. A mentők egész éjszaka talpon voltak és minden kocsijuk megkéselt, megvagdalt, összevert embereket szállított. Az első eset a Józsefvárosban történt. Gécz Márton 31 éves géplakatost a rendőrök a külső Józsefváros egy sötét utcájában eszméletlenül, vérrel elborítva találták. Bevitték a VIII. kerületi kapitányságra és odahívták a mentőket. Amikor Gécz magához tért, elmondotta, hogy hazafelé igyekezett, amikor megtámadta két ismeretlen ember és összezsúrkálta. A szerencsétlennel a homlokán és a mellén van veszedelmes késszurás. A Rókusban ápolják. — A Városligetben Osz Pál 23 éves vaskereskedősegédet több duhajkodó részeg ember megtámadta és nyakán, fején, karján megszurta. Oszt a Rókusba vitték. — Mezei Imre napszámos a Külső Soroksári-ut 22. szám alatti kocsmában összeverekedett két társával. A verekedés vége az lett, hogy Mezeit a nyakán veszedelmesen megszurták. A mentők az István-kórházba szállították. — A Király-utca 95. szám alatti vendéglőben Presiák István 38 éves napszámos összeveszett Vassók Jánosné napszámosnővel. A civódás csakhamar veszedelmes jellegűt öltött, mert a harcias amazon felkapta az asztalon levő boros üveget és úgy vágta Presiák fejéhez, hogy azt elborította a vér. Természetesen, hogy Presiák elfelejtett minden közmondást, amely a női nem gyöngeségéről szól és bicskát rántott, amelylyel hátha szurta Vassókét. Mind a kettőt a mentők szállították a Rókus-kórházba. — A Tömő-utca 23. számú ház előtt két részeg társaság verekedett össze. A harcban nagy szerepe volt a bicskának is. Így azután Misk Antal 52 éves fuvarosnak a fülét levágták, Misk József 22 éves kocsiát a jobb karján, Napner Ferenc mázolósegédet pedig a fején szurták meg veszedelmesen. — A Hadnagy-utcában Valtér József 29 éves mázolósegédet több ismeretlen ember megtámadta és a bal kezén megszurta. A Rókusban ápolják.

— (Rendőrök és napszámosok harca.) Kőbányán, az Ohegy-utca 7911. szám alatt levő Gurás-féle vendéglőben az éjszaka táncmulatság volt, ahová felügyeletre Nagy Imre és Baranyai József rendőröket vezényelték ki. Ejjelután az egyik társaság duhajkodni kezdett. Székeket, üvegeket vagdosztak a földhöz, majd rátámadtak egyik társukra és véresre verték. A garázdálkodásban eljárta Holecz Vince 21 éves, Feit Leonhard 21 éves napszámosok és Kutsera István 21 éves majoros, mindhárom notórius verekedő. Az ügyeletes rendőrök figyelmeztetése nem használt semmit, sőt jobban felváltotta a részeg kompániát. Holecz Vince Baranyai József rendőrré támadt, torkon ragadta és fojtogatni kezdte, Feit Leonhard pedig botjával ütötte a rendőrt. A rendőrök pedig szorult helyzetükben kardot rántottak. Erre már az egész kocsmá, mintegy 25 részeg legény, a rendőrök ellen támadt. Székeket, üvegeket hajigáltak feléjük, általános dulakodás támadt, úgy hogy a rendőrök valóságos életveszedelemben voltak. Szerencsére éppen akkor ment arra egy három

rendőrből álló őjrát, amely megszorult társaik segítségére sietett. A verekedők hamarosan elmenekültek, Kutserát, Holeczet, Feitet azonban sikerült elfogni. Ezeket a rendőrök sulyos sebeket ejtettek. A három póruljárt verekedőt most a Rókusban ápolják.

— (Halálos verekedés.) A bécsi Favoriten egy vendéglőben tegnap éjszaka véres verekedés támadt, amelynek két emberélet lett az áldozata. A véres késelésnek az lett a vége, hogy egy *Wrabelz* Antal nevű kocsi már haldokolt, amikor a mentők elszállították, egy *Ottmann* József nevű iparos pedig belehalt sebeibe.

— x Fölvívjuk olvasóink figyelmét Herczeg és Horvát Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az «Adria» szállóval szemben létező női-divatáruháza.

Nagy sikkasztás a fővárosban.

Budapest, július 25.

Nagy szenzációja van a Lipótvárosnak. A legvirágzóbb lipótvárosi cégek egyikénél *nyolcvan ezer* koronás sikkasztásra jöttek rá, egy névtelen levél következtében, ami maga után vont a cég két főtisztviselőjének a letartóztatását.

A sikkasztás a *Spitzer* Gerson és társa kékfestő-áru cégnél történt, amelynek fővárosi raktárhelyisége az Arany János-utca és Sas-utca sarkán van. A dusszagdag cég áru-berendezései betöltik a ház földszintjét s az emeletnek a felét. Ezekben a raktár óriásokban körülbélül kétszáz alkalmazottja dolgozik a cégnél, akiknek közvetlen feljebbvalójuk *Kell* Jenő irodafőnök, régi, husz éves alkalmazottja a cégnél. Július 15-én a cég egyik főnöke, *Weisz* Leó, névtelen levelet kapott. A levél vidékről volt keletve, elferdített írással írták és rövid tartalma a következő volt:

Nagyságos főnök ur!

Alázatosan tiltok jelentek be a nagyságos urnak. Üzletében fizetett ellenségek és tolvajok környezik. A vizsgálat már késő, csak a rendőrség büntethetné meg a gaz tolvajokat. Ennyit mondatok, többet nem. Leghűbb embereire gyanakodják!

A cégfőnök ezt a levelet megmutatta a fivéreinek, akik társai és tanácsot kért tőlük. Mind a három fivér elvetendőnek tartotta a névtelen levelet. A félredobott levelet azonban mégis elővették két nap múlva. A főnökök ugyanis a véletlen következtében egész csomó gyanus dolgot vettek észre az üzletben. Oly súlyosak voltak ezek a jelek, hogy a főnökök először maguk indították meg a vizsgálatot. Később pedig — miután rájöttek, hogy van alapja a névtelen levélnek, — a rendőrséget is értesítették a dologról. A rendőrségen dr. *Farkas* Lajoshoz, a bünyügyi osztály vezetőjéhez került az ügy. A tanácsos rendkívül óvatosan fogott a vizsgálathoz. Titokban egyenként idézte magához a cég alkalmazottjait s mind-egyikkel közölte, hogy az illető van hivatva a való igazságot megmondani ebben a bonyolult ügyben. Az alkalmazottak el is hitték ezt és lassan bevallottak mindent. Elmondták: ki mennyi gyanusát tudott vagy látott, vagy csak sejtett is. Ennek alapján a rendőrtanácsos összeszedte az ügy aktáit és péntek reggel két detektív kíséretében személyesen is elment a cég raktárába. Átkutatta, átnézte a helyiséget, az árukat. Végignézte milyen kezeken, aláíráson megy keresztül az áru, míg forgalomba jön és főleg azt kutatta, ki utalványozta ki az árukat. A vizsgálat péntek estig tartott, akkor a rendőrség elvonult a helyiségből és tudatta a főnökkel, hogy biztos nyomok vannak a kezében. Szombat reggel a cég két főalkalmazottjai, *Kell* Jenő irodafőnök és *Hirschl* Sámuel raktárfőnök nem jöttek be az irodába. Az alkalmazottak sugdolózni kezdtek, roppant különösnek tartották, hogy ebben a válságos időben éppen a két főember hiányzik, gyanakodni azonban absolute nem mertek. *Kell* is, *Hirschl* is úgy álltak előtűk, mint a becsületesség mintaképei. Maguk a főnökök sem értették meg, hogy miért nem jöttek irodába és délelőtt 11 órakor elküldték a szolgát a két főtisztviselő lakására. A szolga félóra múlva, amikor visszajött, azt jelentette, hogy mindkettőjüket kocsin bevitték a rendőrségre. *Kell* Jenő és *Hirschl* Sámuel csak rövid

ideig voltak a rendőrségen, mert vasárnap mindkettőt bekísérték az ügyészség fogházába. A bűnök tulajdonképpen nem is sikkasztás, hanem lopás. Kellnek vidéken összekötötései voltak s ezeknek a szállított kékfestőárut tetemesen olcsóbb áron adta el. Az ügyben azonban szüksége volt *Hirschlre*, aki kiutalványozza az árukat. Hogy több alkalmazottnak is része lett volna a dologban, eddig még nincs kiderítve. Annyi azonban bizonyos, hogy a lopást több, mint öt éve üzték és legkevesebb 80.000 korona a cég kára. A rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot. A cég helyiségei el vannak árasztva tiltos rendőrökkel, akik megfigyelik a személyzetet.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A városligeti szinkörben szombaton az ott vendégszereplő *Nikó* Lina, *Vendrei* Ferenc és *Feld* Mátyas kedvéért *Jakobi* és *Laufs* A *bolondok háza* című bohózatát elevenítették fel. A reprise nagy közönséget vonzott a szinkörbe, de az előadás nem érdemelte meg ezt a nagy érdeklődést. A vendégművészek jobb ügyhöz méltó igyekezettel próbálták ugyan megmenteni a sikert, igyekeztek azonban hajótörést szenvedni, mert partnerjeik úgy látszik még szerepüket sem olvasták át s néha, ha a sugó szavát nem értették meg, kínos zavart keletkezett az egész színpadon. Az *Ormai* *Mariska* szerepét játszó *Teleki* például rövid kis szerepből egy szót sem tudott, de szerencsére a nővérét személyesítő *Révész* Ilonka elmondta helyette az egész szerepet, mindig hozzátéve «ugy-e *Mariskám*, ezt akartad mondani». A vendégművészeket az első felvonás után a közönség zajosan ünnepelte, *Nikó* Lina egy pompás csokrot is kapott, de később a rossz előadás még velük is éreztette hatását. A félnyolcra hirdetett előadás különben 8 órakor kezdődött, ami úgy látszik rendszer *Feld* kénel. A színház ajtaját tíz perccel 8 óra előtt nyitották ki s addig a közönség a színház előtt csoportosulva, szidta és szidja mindennap az aréna óráját, amely minden nap ellop tőle egy becsületes félórát.

NYILTTÉR. *)

Vérgyógyítás.

Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, sulyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt. Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

* E rovat alatt közöltétekért nem vállal felelősséget a Szerk.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— *Jókai* Mór hagyatéka. Feszty Árpádné jogi képviselője tudvalevőleg kérvényt adott be a VII. ker. járásbírószághoz, hogy a *Jókai* Mór hagyatékát leltározó közjegyző *Charmant* Oszkár helyettesét, dr. *Bekert* mozdítsa el a bíróság a további leltározástól s helyezze zár alá *Jókai* egész hagyatékát. A bíróság e kérelemnek nem tett eleget, hanem utasította a közjegyzőt a leltározás folytatására s a zárlati kérelem tárgyalására a mai napot tűzte ki. A járásbírósnál *Reimer* Géza bíró előtt ma megjelent dr. *Vázsonyi* Vilmos országgyűlési képviselő *Jókai* Mór özvegye képviselőjében és dr. *Füredi* Mór Feszty Árpádné megbízásából. Megjelent továbbá dr. *Kobler* Ferenc fővárosi tisztí ügyész is, aki azonban csakis a kiskoru oldalakonok érdekében az iratokat tekintette meg s ezzel eltávozott. Feszty Árpádné képviselője a bíróságtól ma már nem kérte a zárlati kérelem érdemleges elintézését, mivel azt időzserűnek nem tartja. Dr. *Vázsonyi* Vilmos ennek

folytán kijelentette, hogy észrevételeit csakis a zárlati kérelem előterjesztése esetén fogja megtenni. A bíróság ez alapon a tárgyalást bizonytalan időre elnapolta. — Itt említjük meg, hogy Jókai Mór özvegye július 15-én a könyvtárt és csigagyűjteményt közjegyzővel lepecsételtette, minek folytán a zárlati kérelem e tekintetben tárgytalan lett.

— Fenyő Sándor mindenáron nyaralni akar. Megemlítettük, hogy Fenyő Sándor kérelmet intézett a törvényszékhez, hogy tárgyalásig valamelyik külföldi fűrdőhelyen tartózkodhassék. A bíróság e kérést megtagadta. Most Fenyő oda módosította kérését, hogy tekintettel a fővárosban uralkodó nagy melegre, engedje meg neki, hogy pörének tárgyalásig Pécelen vagy Gödöllőn tartózkodhassék, a tárgyalás napján azonban meg fog jelenni a bíróság előtt. Fenyő azt is kijelentette, hogyha a bíróság kivánja, péceli, vagy gödöllői tartózkodása idejére rendőri felügyeletnek veti alá magát s a rendőri felügyelet költségeit is megfizeti. A bíróság Fenyőnek ezt a kérelmét is elutasította s nem engedte meg neki, hogy a tárgyalás határnapjáig a főváros területéről eltávozzék.

KÖZGAZDASÁG.

A szervezkedő gazdák. A földmivelésügyi minisztert a csapói és szőkefalvi gazdaszövetségek, továbbá a radnóthi, marosugrai és kerelőszentpáli gazdakörök alapszabályait, a szeged-alsóvárosi római katolikus mezői gazdák egyesületének, az Öttömös és vidéki gazdakör, a délvidéki földmivelők gazdasági egyesülete temesújfalui községi egyesületének, a nasszályi gazdakör alapszabályait, továbbá a Békés-vármegyei Gazdasági Egylet és a Kisküküllővármegyei Gazdasági Egylet módosított alapszabályait nemkülönben a nagykapornaki gazdakör alapszabályait bemutatási záradékkal ellátta.

Kivándorlási ügynökök. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök az alább megnevezett egyéneknek a tengerentuli kivándorlók szállítására engedélyt nyert «Cunard Steam Ship Company Limited» liverpooli hajóstársaság által az 1903. IV. törvénycikk 15. §-a értelmében szállítási szerződések megkötése céljából történt alkalmazását jóváhagyta. Ezen egyének a következők: Fismán Sámuel vállalkozó, székhelye Ungvár, Ung és Bereg vármegyék területére; Kovács István magánzó, székhelye Kaposvár, Somogy vármegye területére; László Fülöp bankár, székhelye Kassa, Kassa város, Abauj-Torna, Szepes és Zemplén vármegyék területére; Orbán Ignác kereskedő, székhelye Szentgotthárd, Vas és Zala vármegyék területére.

Magyar gyümölcs a düsseldorfi kiállításon. Tallián földmivelésügyi miniszter kiváló sulyt fektet arra, hogy a düsseldorfi kertészeti kiállításon, melyet főleg a német gyümölcsnagykereskedők látogatnak, a magyar gyümölcs minél vonzóbban és méltóbban mutattassék be. Hogy a hazai közönség is lássa, mit mutatunk be exportunk e fontos állomásán, az Országos Kertészeti Egyesület, a miniszter támogatásával Budapesten is kollektíve bemutatja a Düsseldorfba szállítandó gyümölcsöt. Megjegyezzük, hogy Düsseldorfban csak azok a kiállítók vesznek részt, akik naponként nagyobb mennyiségűt is képesek exportálni.

Országos sörárpa-vásár Miskolcon. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, ugyis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Központja, a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület, a Miskolci Kereskedelmi és Iparkamara és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Miskolcon augusztus 17-én, szerdán a vármegyei ház nagytermében országos sörárpa-vásárt rendez. A vásáron résztvenni óhajtó eladó árpájából a «Borsodmegyei Gazdasági Egyesület» titkári hivatalának faj és minőségénként 5 kilogramm mintát s amennyiben az árpa eladásával a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét óhajtja megbízni, egyidejűleg ugyanazon mintából négy kilogrammot a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének (Budapest, Alkotmányutca 31) is beküldeni tartozik. A minták legkésőbb augusztus 15-ig beküldendők.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza igen jó kereslet és megfelelő kínálat mellett az irányzat szilárd volt. Elkelt körülbelül 4000 métermázsza 15—20 fillér magasabb árakon. Egyéb cikkek búzával egyetemben szilárdak.

Uj-buza.

Tiszavidéki: 100 mm. 81 k. 10.50 korona, 2000 mm. 82 k. 10.50 korona, 2000 mm. 81 k. 10.50 korona, 600 mm. 81 k. 10.40 korona, 500 mm. 82 k. 10.45 korona, 1000 mm. 81 k. 10.45 korona, 1000 mm. 81.5 k. 10.45 korona, 200 mm. 81 k. 10.45 korona, 100 mm. 81 k. 10.50 korona, 100 mm. 81 k. 10.30 korona, 200 mm. 81 k. 10.15 korona, 100 mm. 81 k. 10.35 korona, 450 mm. 81 k. 10.40 korona, 275 mm. 80.5 k. 10.40 korona, 250 mm. 80.5 k. 10.40 korona, 200 mm. 80 k. 10.45 korona, 500 mm. 80.5 k. 10.42.5 korona, 300 mm. 80 k. 10.40 korona, 350 mm. 80 k. 10.35 korona, 100 mm. 80 k. 10.32.5 korona, 200 mm. 80 k. 10.40 korona, 100 mm. 80 k. 10.40 korona, 200 mm. 81 k. 10.40 korona, 300 mm. 80 k. 10.40 korona, 100 mm. 82 k. 10.40 korona, 200 mm. 81 k. 10.40 korona, 300 mm. 81.5 k. 10.40 korona, 100 mm. 80 k. 10.40 korona, 100 mm. 80.3 k. 10.40 korona, 200 mm. 78 k. 10.07.5 korona, 100 mm. 78 k. 10.07.5 kor.

Pestmegyei: 200 mm. 81 k. 10.35 korona, 300 mm. 80 k. 10.32 korona, 400 mm. 80 k. 10.37 korona, 300 mm. 80 k. 10.37 korona, 100 mm. 80 k. 10.37 korona, 150 mm. 80 k. 10.22 korona, 150 mm. 80 k. 10.22 korona, 200 mm. 80 k. 10.25 korona, 100 mm. 78.2 k. 9.40 korona.

Bánsági: 300 mm. 80 k. 10.22 korona.
Buda: 100 mm. 80 k. 10.30 korona.
Romániai: 3000 mm. 80 k. 10.32 korona, 3000 mm. 80 k. 10.12 korona.

Ó-Buza.

Tiszavidéki: 250 mm. 80 k. 10.45 korona, 400 mm. 80.5 k. 10.45 korona, 200 mm. 81 k. 10.40 korona, 500 mm. 79 k. 10.40 korona, 100 mm. 79 k. 10.30 korona, 150 mm. 78 k. 10.20 korona, 150 mm. 78 k. 10.20 korona, 270 mm. 77.5 k. 10.25 korona, 4000 mm. 77.5 k. 10.27.5 korona, 130 mm. 77.5 k. 10.10 korona.

Pestmegyei: 1000 mm. 80 k. 10.35 korona, 100 mm. 80 k. 10.30 korona, 150 mm. 78.5 k. 10.10 korona, 100 mm. 78.5 k. 10.10 korona.

Verbászi: 2500 mm. 77.8 k. 10.25 korona.

Bácskai: 170 mm. 77 k. 10.10 korona.

Dunai: 2200 mm. 75.5 k. 9.70 korona.

Szerb: 1400 mm. 76.5 k. 9.57.5 korona, 1500 mm. 77.5 k. 9.57.5 korona.

Raktáraru: 4000 mm. 75.5 k. 9.70 korona.

Rozs.

O áru: 200 mm. 7.55 korona, 400 mm. 7.45 korona, 1000 mm. 7.50 korona, 200 mm. 7.20 korona, 430 mm. 7.15 korona.

Uj áru: 500 mm. 7.65 korona, 500 mm. 7.60 korona, 300 mm. 7.65 korona, 200 mm. 7.55 korona, 260 mm. 7.75 korona.

Arpa.

O áru: 550 mm. 6.40 korona.

Uj áru: 100 mm. 6.25 korona.

Zab.

100 mm. 6.85 korona.

Ropce.

200 mm. 10.40 korona.

Érték-tőzsde.

Teljes üzletcsend uralkodik a börzén. Kötések csak elvétve történnek. Az irányzat mindazonáltal szilárd s a Salgótarjáni Kőszénbánya és Rimamurányi részvények magasabb árfolyamokon kerültek forgalomba.

Az előtőzsdén jegyeztek:

Oszták hitel	637.50	637.50	637.50	—
Magyar hitel	748.50	748.50	748.50	—
4% koronajáradék	97.15	97.15	—	—
Leszámitolóbank	499.—	499.—	499.—	—
Jelzálogbank részv.	506.—	506.—	506.—	—
Rimamurányi	491.50	491.50	—	—
Allamvasut	633.—	633.—	633.—	—
Városi villamos	328.50	328.50	—	—
Budapesti Közut	570.—	570.—	570.—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Oszták hitelrészvény	637.50	—	—	—
Magyar hitelrészv.	748.50	—	—	—
4% koronajáradék	97.15	—	—	—
Leszámitolóbank	499.—	—	—	—
Jelzálogbank részv.	506.—	—	—	—
Rimamurányi	491.50	—	—	—
Allamvasut	633.—	—	—	—
Városi villamos	329.50	—	—	—
Budapesti közut	570.—	—	—	—

REGÉNY-CSARNOK.

KATINKA.

Irta: Somogyi Lajos.

(6)

Katinka beszélt Jolánkának Lászlóról, elmondta mily szép, milyen hős és milyen erős, félistenek tulajdonságaival ruházta fel, csak hogy nagyon bele szerelmesitse. Jolánka pedig elmondta, hogy milyen csélcsep, hogy mennyi leányt bolondá tett, hogyha azt mondja: «Szeretlek» még akkor is hazudik, erőlködött, hogy kiszermesítse belőle. Akkor pedig Katinka indítványozta, hogy Jolánka menjen jobbra, ő meg megy balra virágot szedni. Szégyeltek egymás előtt sirni. Este azután Ábi mondotta el neki, amit tudott, ő majdnem mindennap átrándult Fejéregyházára. László nem bánta, ha ott ödöngött körülötte. Sok barátja volt közelében, örültek, hogy Katinka szabad. László tudta ezt, nem akart előttük busolni, vig volt, mulattak, csak éjjel után tűnt el közülük, vitte a rózsákat Katinkának. Katinka pedig odaadta Jolánkának.

A László küldte. Egyik napon Ábi azzal a hírel jött, hogy László gazdasszonya, az öreg Klári néni átjött Jolánkáékhoz, hogy minek, azt nem tudja, de hogy egy levelet is adott neki, meg nagyon beszélt vele, azt látta. Biztosan szereti már a Jolánkát, hiszen Ábi annyi szépet beszélt neki róla.

Egy kicsit összeszorult Katinka szíve, most, miután tudja hogy más szeret. Mintha sajnálná, de csak talán a jó testvért. Sajnálná benne, ki elveszi tőle még a szeretetét is, hogy annak a másinak adja. Kíváncsi volt arra a levélre. Ugy szerette volna tudni, mi van benne írva. Megsimogatta Ábit.

— Ugy-e, kedves Ábim, elmégy, megtudod, mi van abban a levélben. Én szeretném tudni.

Hogyne ment volna Ábi, hogy az ő szeretett kisasszonykája meg akar valamit tudni. Hogyne tudná meg. Rohant Kállayékhoz, talán még ott lesz Klári néni is.

Katinka meg ment szegényeihez, ment a gyerekek közé. Játszott velük, mesélt nekik a Jézuskáról, vitt a kis gyerekeknek süteményt, vart nekik ruhácskát, örült neki, hogy ő maga varhatta. Éppen a kedvence gyerekeivel játszadozott, akik az utcán a porban fetrengtek, mikor látja szaladni Klári nénit, utána meg Ábit, mintha kergetné. Katinka megijedt, talán Ábi erővel akarja elvenni tőle a levelet, pedig akkor mindent megtudnának. Klári néni alig tudott beszélni, annyira lihegett.

— Jaj aranyom, baj van, az a szegény Tóthné, tudja, az, aki fekszik ott a felvégen, nagy beteg, szaladok a bábáért, nincs az egész faluban egy lélek, aratnak, a bába is gyűjt, megyek a mezőre ez a haszontalan ember meg nem akart ott maradni, pedig hátha szükség lesz reá, velem akart jönni, minden áron. Jaj lelkem, kisasszonykám, de jó volna, ha elmenne ahhoz a szegény asszonyhoz. Ott a zöld házban fekszik. Én meg megyek a mezőre.

Szaladt tovább, Ábi meg utána. Katinka is sietett, szegény asszony egyedül van. Már mezziről hallott gyerek ordítást, mikor pedig az kipirulva az ajtóhoz érkezett s benyitott azon meglepetve látta, hogy egy férfi van a szobában egy kis gyermeket dajkál, az ajtónak háttal volt s így nem láthatta vonásait. Egy pillanatra megállt az ajtóban s mosolygott azon, mint igyekszik az a hatalmas férfi ezt a kis gyermeket csitítani, de nem bír vele. A síró gyermek vette észre a a felé nyújtotta kezecskéjét és most már félig pityergett.

— Néni, éhes vagyok.

A férfi megfordult s boldogan suttopta.

— Katinka.

Katinka meg szemlesütve rebege:

— László, maga itt?

— Igen, itt vagyok, erre jöttem s meghallottam a gyereksírást, láttam két embert kifutni innen, az egyik talán Ábi volt, mert nagyon bicegett bejöttem. Én mindennap meglátogatom betegemet.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

Legújabbán megjelent imakönyv a tanulói ifjúság számára

ÁJTATOSSÁG KÖNYVE.

Imák és énekek a kath. ifjúság számára.

Az esztergomi egyházi főhatóság engedelmével kiadja a
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT.

Ára erős vászonkötésben 60 fill. ➤ Ára erős vászonkötésben 60 fill.

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1904 július 26-án.

Fővárosi nyári színház.
Ternyei Lajos vendégfőléptével
A dolovai nábob leánya.
Kezdeté fél 8 órakor.

Városligeti nyári színház.
A bolondok háza.
Kezdeté fél 8 órakor.

Olvasóink figyelmét felhívjuk a

KALAP-KIRÁLY

tavaszi elsőrangú különlegességeire

Budapest, Kossuth Lajos-utca
(Klotild Palota).

3, 4 és 5 koronás különlegességekben
elismert specialista. Divatlap küldetik. 253

SCHMIDT M.
szilgyártó, nyerges és bőrdobos

Bpest, VIII., Kerepesi-ut 25.
Kocsizó- és lovaszámok.
Mindennemű utazóbőröndök.

Megrendelések és javítások pontosan és időre eszközöltek.

Megjelent!

A „Kiviteli Cimtár“

III-ik magyar kiadása.

Ára 5 korona. ➤ ➤ ➤ Ara 5 korona.

Kapható a Kiviteli Cimtár kiadóhivatalában
Budapest, VIII. Szentkirályi-u. 28.

Brázay-féle sósorszesz.

Használati utasítás minden üveghez mellékelve van.
Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

Megjelent!

Szekrényi Lajos fordításában.

Lewis Wallace, Ben-Húr, regény Krisztusról, két diszes kötet, 399 és 397 lap, 101 képpel. Ára a két kötetnek 12 korona.

Sienkiewicz Henrik, Quo vadis? regény Nero császár korából, két diszes kötetben 289 és 303 lap, 36 képpel. Lengyelből és teljesen a lengyel eredeti szerint tartva. A két kötet ára 9 korona.

Sienkiewicz Henrik, Volyodyjovszki ur, (a kis lovag) tört. regény a lengyel-török háború korából. A két kötet (290 és 283) lap ára diszkötésben 8 korona 40 fillér.

Dr. May Károly, Karácsony, Utazási regény. A 600 lapot tartalmazó kötet ára diszkötésben 6 korona.

Kaphatók a **Magyarság** kiadóhivatalában.
BUDAPEST,
VIII., Szentkirályi-u. 28.

Kalap-különlegességek NEUBART DEZSŐ-nél

legújabb divatalakokban 3, 4, 5 kor.-ért kaphatók
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 11. szám.

Minden szó 3 fill. Vastagabb betűből 5 fill. **APRÓ HIRDETÉSEK** A legkisebb hirdetés ára: 30 fillér.

A Magyarság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontok ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyeget beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegen felül még 10 fillér küldendő.

Butort
és kárpitos munkákat részletfizetésre is ad **Löwy Lipót,** VI., Lázár-utca 18.

Papi házhoz,
vagy éltebb urhoz gazdasszonynak ajánlkozok, 30 éves házias, rendezetű asszony, ki nem annyira üzletre, mint jó bánásmódra reflektál. — Szíves ajánlatokat kér «Rendszerető» II. ker., Főposta poste restante alatt. 36

Dijtalanul
adok felvilágosítást és minden előleges költség nélkül eszközök ki 200 kor. után 4 kor. havitörlesztéses (kezesség mellett), továbbá 200 kor.-tól 400 kor.-ig terjedő (kezesség nélküli) és legelőnyösebb ingatlan, tisztviselői és 1000 koronán kezdődő rendes váltókölcsönöket. Végül 1070 kor.-ig terjedő s azonnal folyosítható 8%-os, rövid lejáratu magánkölcsönöket. Bankképviselői iroda. IV. Képiró-utca 11. sz., III. em.

Eladó
ebédlő és matracdivánok, ottománok, jó és olcsón. Füzéri kárpitos, Magyar-utca 23. szám. Javításokat eloadok. 31

Használt férfiruhákat
fehérneműt, szőrmeárukat stb. veszek legmagasabb árrban. Singer Markus, Lujza-utca 16., ajtó 10. sz.

Pénzkölcsönt!
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokaik nagy kamatu adóság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamat fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénzintézet azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon **Grünsfeld S.-hez** Budapest, Király-u. 23. sz.

Két kis
Singer varrógép olcsón eladó, Izabella-tér 3. Habán.

Domonkos Lajos
uri és női cipész mester
Budapest, Teréz-körút 32.

Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipőkből a legolcsóbb árrban. — Mértékszerűen megrendelések jutányos árrban és pontosan eszközöltenek.

Aranyfény
izzótestek a legjobbabbak, darabja 60 fillér.
Lámpa 40 fillér.
Adria öngyújtó 1 korona, vidékre utánvétel mellett.
Aranyfény
József-körút 9.

LINTEBNER ÖDÖN
vendéglője
Soroksári-utca 41. szám.

Kitűnő magyar konyha, hamisítatlan magyar borok. Különösen ajánlom saját termésű 6-budai vörös és Rizling-boraimat. Kedvező ebéd- és vacsora-bérllet. Szép kerti helyiség az udvarban. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Lakásokat
csekély díj mellett közvetít «Fővárosi Lakásközvetítő» Kossuth Lajos-u. 16. 286/1

Szobákat
csekély díj mellett közvetít «Fővárosi Lakásközvetítő» Kossuth Lajos-u. 16. 286/II.

Huszár Károly
cimer és címtábla festő.

Készít: fa, vászon, bádóg, öntött és üveg-címtáblákat. Specialista üveg-címtáblák készítésében.
Budapest, IX., Soroksári-u. 21.

Ingyenesen
közvetíték mindent a világon! válaszbélyeget kérek. «Telegdi» Marosludason.

Szép festésű
fűszer és csemege táblák eladók. **Kováts,** Buda, Fő-utca 4. szám.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. **Weisz Jakab** József-körút 31/a.

!!! 1903. évi béstercsei kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve. 1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve. 1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve. !!!

Kállai Lajos motortelepe, Budapest, VI., Gyár-u. 50.

Teljes jótállás
kötésű eséplésért!!!

A jelenkor leggyorsabb és leg-
ökétebb motoreséplő-készlete.
Gépez nélkül könnyen kezelhető.
Ezen legújabb motorok terjesztése érdekében
használt gépezek cserébe vétetnek.

!! Egyedül létező újdonság!!
Önműködő, ellenőrző és biztonsági-szelep.
Külön megrendezésű gépezeti: gőzgépek,
malmok, járgányok, cséplők, vető-
gépek stb.

Ezen motoreséplő-készletek felülmulhatlan kitűnősége felől tudakozódní lehet:

Báró Komény József urnál Maros-Nemeti (Eszék).
Szűj Bálint földbírókos urnál Nagy-igmánd (Komárom).
Ferenzy György piéfnos urnál Ipolyszalka (Hont).
Nagy János földbírókos urnál Heleg (Somogy). stb. stb.

Legbiztosabb elcső ízem! 2092

Arjegyzők kívánatra bérmentve

Phonograph!!!
legszébb mulatság, tiszta,
szép hanggal, értelmes elő-
adással!

Kellner és Steiner
Király-utca 58. szám.
Képviseleők keresztetnek.
(205)

Kacagató székelyhistoriák

„GOBESAGOK“ II. KIADÁS

Postaköltséggel együtt 1K.40.0. ért
Küldi: **PÉTERFY TAMÁS** BUDAPEST, IX. Kertész

A magyar nemzet története.
Elbeszéli Bodnár Gáspár.
Két kötet.
Szép főlvaszonkötésben, színes borítékban 1 kor. 29 fill.
Megrendelhető
a Szent István-Társulat könyvkiadóhivatalában
(Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28.)

